

Prohlášení rektorů členských univerzit Asociace výzkumných univerzit ČR k návrhu na změnu financování médií veřejné služby

Svobodná společnost potřebuje svobodná média. Česká televize a Český rozhlas jsou stejně jako veřejné univerzity institucemi veřejné služby, jejichž poslání stojí na důvěře, nezávislosti a odpovědnosti vůči společnosti. Jejich úloha při poskytování ověřených a nezávislých informací, podpoře vzdělávání a kultury, vytváření prostoru pro svobodnou diskusi a kontrole výkonu veřejné moci je nezastupitelná.

Se znepokojením proto sledujeme projednávání návrhu, který překotně a bez široké diskuse mění financování České televize a Českého rozhlasu.

Ačkoliv můžeme přijmout argument, že financování ze státního rozpočtu samo o sobě neznamena ztrátu veřejnoprávního postavení ani automatické podřízení médií státu a jeho vládě, nelze přehlížet riziko nepřímého politického tlaku prostřednictvím budoucích změn zákonného financování. Návrh státního rozpočtu totiž předkládá politicky profilovaná vláda a schvaluje jej Poslanecká sněmovna. Jsme rovněž přesvědčeni, že převedení financování obou veřejnoprávních médií do státního rozpočtu může naopak oslabit jejich ekonomickou stabilitu, a tím omezit rozsah a kvalitu poskytované služby. Jejich financování se tak těsněji prováže s rozpočtovou situací státu, což může vytvářet tlak na změny zákonného příspěvku a obě média destabilizovat. Varováním v tomto směru může být i letošní nebyvale vysoký deficit státního rozpočtu.

Média musí mít možnost nezávisle posuzovat jednání politické reprezentace bez obav z finančních postihů motivovaných zájmy politických stran zastoupených ve vládě. Nezávislost médií přitom rozhodně neznamena svévoli. Je spojena s profesionalitou, ověřováním informací, vyvážeností a především odpovědností vůči veřejnosti. Zahrnuje svobodu upozorňovat na nežádoucí dění, kriticky kontrolovat veřejnou moc a chránit demokratické hodnoty. Stejně jako univerzity potřebují i média podmínky pro naplňování svého poslání bez politických a ekonomických tlaků.

Za zcela nepřijatelný považujeme způsob projednávání takto zásadní změny. Omezení rozpravy, neočekávané zařazení návrhu k projednání a noční hlasování podkopaly důvěru v dobré úmysly a vyvolaly pochybnosti o záměrech předkladatelů. Tak závažná změna s dlouhodobými důsledky však vyžaduje otevřenou odbornou a veřejnou diskusi, důkladné vyhodnocení dopadů a respekt k parlamentní debatě.

Vyzýváme proto poslance a senátory Parlamentu České republiky, aby předložený návrh v jeho současné podobě nepodpořili, zachovali stabilní a na politické většině nezávislý model financování a chránili nezávislost České televize a Českého rozhlasu. Případné budoucí změny musí prokazatelně zachovat ekonomickou stabilitu, redakční svobodu a kvalitu veřejné služby.

Nezávislá média a svobodné univerzity jsou oporami demokratické společnosti. Ochrana jejich poslání je společnou odpovědností nás všech.

za Asociaci výzkumných univerzit
dne 25. 10. 2026 v Praze, Brně, Olomouci a Českých Budějovicích

Ladislav Janíček
předseda Asociace a rektor Vysokého učení technického v Brně

za České vysoké učení technické v Praze
Michal Pěchouček, rektor

za Jihočeskou univerzitu v Českých Budějovicích
Pavel Kozák, rektor

za Masarykovu univerzitu
Martin Bareš, rektor

za Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze
Milan Pospíšil, rektor

za Univerzitu Karlovu
Jiří Zíma, rektor

za Univerzitu Palackého v Olomouci
Michael Kohajda, rektor